

Yksityisteiden kaupungin avustusten myöntämisperusteet

Yleistä

Yksityistielain (560/2018) § 84 mukaan kunta päättää sen varoista yksityistien tienpitoon myönnettävistä avustuksista, avustuksen ehdoista ja käytön valvonnasta samoin kuin tien tekemisen tai kunnossapidon ottamisesta kokonaan tai osaksi kunnan suoritettavaksi. Edellytyksenä avustuksen myöntämiselle tienpitoon on, että tietä koskevien asioiden hoitamista varten on perustettu tiekunta ja että tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot yksityistierekisterissä sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä ovat ajantasaiset niin kuin 50 §:ssä edellytetään.

Avustusperusteet muodostavat ohjeiston, jonka mukaisesti Lappeenrannan kaupunki avustaa yksityisten teiden tienpitoa.

Avustuksia myönnettäessä otetaan huomioon kunkin tien liikenteellinen merkitys, sijainti ja luonne. Lappeenrannan kaupunki avustaa vuosittain hakemuksensa jättäneitä tiekuntia voimassa olevan määrärahan puitteissa jakautuen kulloinkin avustuskelpoisten yksityistiekilometrien mukaan € / km (kunnossapitoavustus). Tiekuunnan tien eri tienosat voivat olla luonteeltaan erilaisia.

Tiekunnat voivat hakea yksityistieavustusta tien kunnossapitoon sekä perusparantamiseen.

Avustusperusteet kunnossapitoon

Avustusta saavien yksityisteiden tulee täyttää seuraavat ehdot ja periaatteet:

- Pysyvän asutuksen pääsytie tai yksityinen tie, jolla on huomattava liikenteellinen merkitys paikkakunnalla tai yksityinen tie, jota käytetään muuhunkin liikenteeseen kuin tieosakkaiden hyväksi tapahtuviin kuljetuksiin (esim. reittiliikenne).

Pysyvällä asunolla tarkoitetaan, että asunnosta maksetaan vakituisen asunnon kiinteistövero ja asukkaan vakituinen osoite on kyseiselle kiinteistölle.

- Tien vähimmäispituus on 200 m
- Tielle on perustettu tiekunta. Tiekuunnan avustus määräytyy tien viimeiselle pysyvälle asutukselle mitattavan matkan mukaan
- Tiekuunnan tulee olla toimiva. Tiekuunnan tulee toiminnassaan noudattaa yksityistielakia.
- Tiekuunnan tiedot ovat ajan tasalla Maanmittauslaitoksen ylläpitämässä yksityistierekisterissä sekä kansallisessa tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä (Digiroad)
- Tie on rakenteeltaan sellainen, että normaalit kunnossapitotyöt pystytään tekemään

- Tie pidetään koko vuoden henkilöautolla liikennöitävässä kunnossa. Poikkeuksena voi olla lyhyt katkos kelirikkoaikana
- Tien tulee sijaita Lappeenrannan kaupungin alueella asemakaava-alueen ulkopuolella
- Avustettaviin teihin/tienosiin eivät kuulu metsätiet, peltotiet eivätkä tiet/tienosat, jotka johtavat kiinteistöille, joissa ei ole pysyvää asutusta. Poikkeuksena ovat esim. koulukuljetusten käyttämät reitit ja muut tieverkoston tärkeät yhteydet. Näiden osalta avustus katsotaan tapauskohtaisesti.
- Yksityistien sijaitessa useamman kunnan alueella, avustus koskee vain Lappeenrannan kaupungin alueella olevaa tienosaa.
- Läpiajettavia yksityisteitä voidaan avustaa koko tien pituudelta, mikäli läpiajettavalla tieosuudella on erityinen ja huomattava merkitys läpiajotienä paikkakunnalla.

Liikenteellisesti merkittävä yksityistie on tie, jota yleisesti käytetään paikkakunnalla pysähtymättä tapahtuvaan läpiajoon ja jolle ohjautuu huomattava määrä läpiajoliikennettä, jota ei voida huomioida tieyksikkölaskelmassa.

Avustusperusteet perusparantamiseen

Lappeenrannan kaupunki voi avustaa yksityisteiden perusparantamista, jos yllä mainitut avustusperusteet täyttyvät.

Tien perusparantamisella tarkoitetaan mm. siltojen, tierumpujen, tien kantavuuden ja rakenteiden parantamista eli tien nykytilan kohentamista.

Ensisijaisesti avustettavia hankkeita ovat:

- huonokuntoiset sillat ja tierummut
- tulva- ja routavaurioiden korjaaminen
- tien kuivatuksen ja kantavuuden parantaminen
- liikenneturvallisuuden kannalta tärkeät kohteet (mm. vaarallisen kaarteiden oikaisu, liittymäkohdan parantaminen)

Pelkän hoitomurskeen tai soran levitys ei ole perusparantamista.

Ensisijaisesti avustetaan niitä tiekuntia, jotka ovat saaneet parantamishankkeelleen valtionavustusta.

Valtion avustusta tulee hakea, kun hankkeen kustannusarvio on 10 000 euroa tai enemmän.

Suurissa, yhdessä valtion kanssa rahoitettavissa hankkeissa kaupungin myöntämä avustus voidaan jakaa useammalle vuodelle.

Perusparannusavustuksia myönnetään harkinnanvaraisesti, hakemusten perusteella yksityistiet- kustannuspaikalle talousarviossa varatun määrärahan puitteissa. Avustus myönnetään tehtävän työn tarpeellisuuden ja kiireellisyyden mukaan.

Perusparannusavustusta saava tiekunta sitoutuu vastaamaan sille jäävän osuuden rahoittamisesta, jotta hanke saadaan asianmukaisesti tehdyksi.

Avustuksen suuruus määräytyy tien liikenteellisen merkityksen, tieverkollisen aseman ja järkevän tienpidon perusteella siten, että

- Pysyvän asutuksen pääsyteille ja liikenteellisesti merkittävillä yksityisteillä on kaupungin avustus normaalissa perusparannushankkeessa 10-25 % (valtion avustuksen osuus 50 %), sillan perusparannushankkeessa 10-15 % (valtion avustuksen osuus 75 %) hyväksytystä kustannusarviosta.
- Pysyvän asutuksen pääsyteille ja liikenteellisesti merkittävillä yksityisteillä on kaupungin avustus enintään 50 % hyväksytystä kustannusarviosta sellaisissa hankkeissa, missä ELY-keskus ei ole mukana.

Perustelluista syistä tai perusparannushankkeiden vähäisyydestä johtuen avustettava prosenttiosuus voi olla suurempikin.

1. Valtion avustusta saavat perusparantamishankkeet

Mikäli hankkeelle on joko sellaisenaan tai sitä tarkoituksen mukaisesti laajentamalla mahdollista saada valtion apua, ei kunta avusta sitä yksinään, vaan hankkeelle tulee ensisijaisesti hakea valtion (ELY-keskus) avustusta. Valtio avustaa yksityisteiden parantamista omien ehtojensa mukaisesti.

Perusparannushankkeen kirjallinen ja vapaamuotoinen hakemus toimitetaan yksityistieavustusten yleisenä hakuaikana. Valtion avustuspäätös liitetään kaupungille jätettävään avustushakemukseen.

2. Muu perusparantamishanke

Kaupunki voi avustaa määrärahojen puitteissa harkinnanvaraisesti ja tapauskohtaisesti sellaisten yksityisteiden parantamista, jotka eivät saa valtion apua hankkeen pienuudesta johtuen.

Perusparannusavustusta tulee hakea ennen hankkeen aloittamista ja se tulee toteuttaa kahden vuoden sisällä avustuspäätöksestä.

Perusparannushankkeen kirjallinen ja vapaamuotoinen hakemus toimitetaan yksityistieavustusten yleisenä hakuaikana yksityistieavustuksen liitteenä. Hakemuksesta on selkeästi käytävä ilmi, minkälaiselle parantamishankkeelle avustusta haetaan ja koko tielle vai tien osalle.

Pakolliset liitteet:

- karttaliite tai muu riittävän tarkka selvitys hankkeen sijainnista
- suoritte pohjainen kustannusarvio ja työselite

Avustuksen hakeminen ja maksaminen

Avustusta anotaan kerran vuodessa sähköisen hakupalvelun kautta tai erikseen tulostettavalla hakulomakkeella. Avustuksen anomista koskeva kuulutus julkaistaan kaupungin ilmoituslehdessä sekä kaupungin internetsivuilla.

Myönnetty avustukset maksetaan tiekunnan tilille, kun kaupunkikehityslautakunnan päätös on saanut lainvoiman.

Lappeenrannan kaupungilla on oikeus valvoa myönnetyn yksityistieavustuksen käyttöä. Avustettava tiekunta on pyydettäessä velvollinen toimittamaan asiaan liittyvät lisätiedot ja selvitykset.

Lappeenrannan kaupunki voi suorittaa mahdollisia katselmuksia yksityisteillä, jotka ovat hakeneet avustusta.

Mikäli tiekunta avustusta hakiessaan tahallisesti antaa vääriä tai harhaanjohtavia tietoja, Lappeenrannan kaupungilla on oikeus periä myönnetty avustus kokonaan tai osittain takaisin.

Avustukset yksityistielain mukaisten toimitusten kustannuksiin

Maanmittauslaitoksen yksityistietoimitusten kustannukset maksaa hakija. Lappeenrannan kaupunki voi perustellusta syystä myöntää avustusta niihin yksityistietoimituskuluihin, joissa on yhdistetty tiekuntia. Avustuksen myöntäminen ja suuruus harkitaan tapauskohtaisesti. Avustusta on haettava viimeistään vuoden kuluttua laskun maksamisesta.

Lappeenrannan kaupunki ei avusta tieyksikkölaskelman teettämisestä aiheutuvia kustannuksia eikä kaupunki osallistu maanlunastuskustannuksiin.

Avustukset kaluston ja koneiden hankintaan

Lappeenrannan kaupunki voi perustellusta syystä myöntää avustusta yksityistien kunnossapitokaluston hankintaan, mikäli kalustolle löytyy riittävästi yhteiskäyttöä vähintään kolmen tiekunnan käyttöön. Avustuksen myöntäminen ja suuruus harkitaan tapauskohtaisesti.

Kaupunkikehityslautakunta hyväksynyt 12.1.2022 § 9